

Vad är bokföring? – En introduktion för e-handlare

Tänk dig att ditt företag är som en stor leksaksbutik. Varje gång du säljer en leksak, köper in nya, betalar hyra eller får pengar från en kund – så händer något som påverkar hur mycket pengar du har. Bokföring är som att skriva ner allt det som händer, så att du alltid vet hur mycket pengar du har, vad du tjänar och vad du lägger pengar på.

Varför är bokföring viktigt?

1. **Det är lag på det:** Alla som har företag i Sverige måste bokföra – det säger lagen.
2. **Du ser hur det går:** Du kan se om ditt företag tjänar pengar eller inte.
3. **Skatteverket vill veta:** För att kunna betala rätt skatt måste du visa hur mycket du tjänat och vad du köpt.
4. **Smartare beslut:** När du vet hur pengarna rör sig kan du fatta bättre beslut.

Hur funkar det egentligen?

Du sparar kvitton, fakturor och andra papper som visar vad som hänt. Sen skriver du in det i ett bokföringsprogram, och där använder du något som heter **kontonummer** (från BAS-kontoplanen) som visar vad pengarna handlar om – till exempel "inköp av varor" eller "försäljning inom Sverige".

IOSS-nummer – Vad är det, vem behöver det och hur får man det?

Vad är det? IOSS är en förkortning för "Import One Stop Shop". Det är ett slags ID-nummer du behöver om du säljer till kunder i EU från ett land utanför EU (t.ex. Kina). Det hjälper dig att samla in och betala rätt moms till rätt EU-land, på ett enkelt sätt.

Vem behöver det? Om du säljer varor direkt till privatpersoner i EU, men dina varor skickas från t.ex. Kina, så behöver du IOSS. Det gör att kunden slipper betala moms när varan kommer fram.

Hur får man det? Du kan få ett IOSS-nummer genom att registrera dig via ett EU-land. Det enklaste är att använda en tjänst eller ett företag som hjälper dig att skaffa det – det kallas ofta "IOSS-mellanhand".

Moms – Vad är det, vem behöver det och hur fungerar det?

Vad är moms? Moms är som en extra kostnad som läggs på priset av en vara eller tjänst. När en kund köper något betalar de moms, och du som företagare samlar in den och skickar vidare till Skatteverket.

Vem behöver tänka på moms? Alla företag i Sverige som säljer varor eller tjänster. När du registrerar ditt företag ska du också registrera dig för moms.

Hur funkar det?

- Du lägger på moms när du säljer – det kallas **utgående moms**.
 - Du betalar moms när du köper något till företaget – det kallas **ingående moms**.
 - Du räknar ut skillnaden varje månad eller kvartal och betalar in den till Skatteverket, eller får tillbaka om du betalat mer än du fått in.
-

Fortnox – Bästa valet för e-handlare

Vad är det? Fortnox är ett bokföringsprogram som finns på internet. Det betyder att du kan logga in från vilken dator eller mobil som helst. Det passar perfekt för e-handlare.

Varför rekommenderar vi Fortnox?

- Det kan kopplas ihop med Shopify, Klarna, Stripe och andra tjänster.
- Du slipper göra bokföring manuellt – det mesta kan ske automatiskt.
- Det är lätt att samarbeta med en redovisningskonsult i Fortnox.

Visma/Spiris? Visma är ett annat populärt program, och Spiris är bara ett nytt namn för deras e-handelslösning. Det funkar också, men vi rekommenderar Fortnox i första hand för dropshippare och e-handlare som vill automatisera så mycket som möjligt.

Inköp och lager – Så bokför du det och varför det är viktigt

Varför bokföra inköp och lager?

Inköp och lager är en stor del av kostnaderna för e-handlare. För att kunna se hur mycket du tjänar måste du veta vad varje såld vara har kostat dig – och det gör du genom att hålla koll på dina inköp och ditt lager.

Du behöver också bokföra detta korrekt för att kunna:

- **Beräkna vinst** – försäljning minus varukostnad
- **Göra rätt bokslut** – du måste redovisa lagervärde vid årets slut
- **Redovisa moms rätt** – du får dra av moms på inköp

Inköp från Kina

När du köper varor från Kina gäller följande:

- Du betalar ofta ingen moms till leverantören
- När varorna importeras till Sverige måste du **deklarera importmoms** till Skatteverket
- Du betalar ofta **tull** till Tullverket

Bokföringsexempel (inköp från Kina):

Kostnad för varor: 10 000 kr Importmoms (25%): 2 500 kr Tull: 1 000 kr

- **4010** (Varuinköp): Debet 10 000 kr
- **4545** (Importmoms): Debet 2 500 kr
- **4549** (Beräknad utgående moms vid import): Kredit 2 500 kr
- **5710** (Tullkostnader): Debet 1 000 kr
- **2440** (Leverantörsskuld / Tullräkning): Kredit 13 500 kr

Hur bokför man lager?

När du köper in varor hamnar de inte automatiskt i "lagret" i bokföringen. Du behöver **räkna och värdera lagret** vid bokslut (vanligtvis 31 december).

Exempel på lagerbokföring vid årets slut:

Lagervärde enligt inventering: 50 000 kr

- **1460** (Lager av handelsvaror): Debet 50 000 kr
- **4990** (Förändring av lager): Kredit 50 000 kr

Vid nästa årsbokslut gör du en ny inventering. Har lagret minskat bokförs det som en kostnad, har det ökat bokförs det som en tillgång.

Tips:

- Använd ett system som hjälper dig att hålla koll på lagersaldo och inköpspriser

- Spara fakturor, fraktdokument och tullunderlag – de behövs som verifikat
 - Räkna lagret minst en gång per år och använd lägsta värdets princip: anskaffningspris eller marknadsvärde, det som är lägst
-

Automatiserad bokföring – Vad är det, vem behöver det och hur funkar det?

Vad är det? Automatiserad bokföring betyder att systemet gör jobbet åt dig. När någon köper från din webbshop så hamnar försäljningen direkt i bokföringen – du behöver inte göra något själv.

Vem har nytta av det? Alla som säljer mycket, eller inte gillar att sitta med siffror. Det sparar massor av tid och minskar risken för fel.

Hur funkar det?

- Du kopplar ditt bokföringsprogram (t.ex. Fortnox) till Shopify, Klarna och andra system.
 - Varje gång du får en betalning eller skickar en faktura så bokförs det automatiskt.
 - Du kan se rapporter direkt, utan att räkna något själv.
-

När behöver man en redovisningskonsult?

Du kan anlita en redovisningskonsult om:

- Du inte förstår bokföring eller vill fokusera på att sälja
- Du gör mycket försäljning och inte hinner med bokföringen
- Du ska göra bokslut, deklaration eller momsrapport och vill att det blir rätt

En redovisningskonsult kan också hjälpa dig att sätta upp allt från början på rätt sätt, så att du slipper huvudvärk senare.

Viktiga kompletterande delar för en komplett förståelse

Företagsregistrering och momsregistrering

Innan du kan börja sälja lagligt behöver du registrera ditt företag:

- **Bolagsverket** – här registrerar du företagsnamn och organisationsform (enskild firma, AB etc.).
- **Skatteverket** – här ansöker du om F-skatt, registrerar för moms och som arbetsgivare om du har anställda.

När du registrerar dig för moms anger du hur ofta du ska redovisa (månad, kvartal eller år). De flesta e-handlare väljer månad.

Periodisering – vad är det och när används det?

Periodisering innebär att du fördelar inkomster och utgifter till rätt period. Exempel:

- Du betalar en årslicens i januari – då ska bara en tolfedel bokföras varje månad.
- Detta är extra viktigt vid bokslut för att resultatet ska bli rätt.

Konton som används:

- **Preliminära kostnader/intäkter:** t.ex. 1790 (förutbetalda kostnader), 2990 (upplupna kostnader)

Kontantmetoden vs. fakturametoden

Kontantmetoden – du bokför när du faktiskt betalar eller får betalt. Passar småföretag med enkel verksamhet. **Fakturametoden** – du bokför när fakturan skickas/mottas, oavsett om betalning skett. Krävs för större AB och företag med lager.

De flesta e-handlare med aktiebolag använder fakturametoden.

Fasta vs. rörliga kostnader

För att förstå ditt företags ekonomi är det bra att dela upp kostnaderna:

- **Fasta kostnader:** samma varje månad, t.ex. abonnemang, bokföringssystem, försäkring.
- **Rörliga kostnader:** ändras beroende på hur mycket du säljer – t.ex. inköp, frakt, betaltjänstavgifter.

Detta hjälper dig förstå hur mycket du behöver sälja för att gå plus.

Vad är ett bokslut och vad ingår?

Ett bokslut görs vid räkenskapsårets slut och innehåller:

- **Balansräkning** – visar företagets tillgångar, skulder och eget kapital
- **Resultaträkning** – visar hur mycket du tjänat eller förlorat
- **Noter och ev. förvaltningsberättelse** (för AB)

Du gör även:

- **Årsredovisning** (för aktiebolag)
- **Inkomstdeklaration** till Skatteverket

Dropshipping – särskilt att tänka på

Om du använder dropshipping:

- Du har inget eget lager
- Kunden betalar dig, du beställer från leverantör som skickar direkt till kund

Bokföring:

- Försäljning bokförs som vanligt
- Inköp bokförs när du köper från leverantör
- Moms kan bli klurigt beroende på om varan går via Sverige eller direkt från t.ex. Kina – här kan IOSS eller importmoms bli aktuellt

Praktiska mallar och checklistor

Månatlig bokföringschecklista:

- Hämta utbetalningsrapporter från Shopify/Klarna/Stripe
- Bokför Meta/Google-annonser
- Matcha banktransaktioner
- Gör momsrapport om du har månadsvis redovisning

Verifikatmall (exempel Meta- eller Google-annons):

- Konto 5910 (Annonser)
- Konto 2641 (Ingående moms)
- Konto 2614 (Utgående moms vid omvänd skatt)

Momsdeklarationsmall:

- Ruta 05 – Försäljning inom Sverige
- Ruta 20 – Inköp av varor från EU
- Ruta 30 – Försäljning till EU
- Ruta 37 – Inköp av tjänster från utlandet
- Ruta 48 – Moms att betala eller få tillbaka

- **Hur du bokför betalningar från Klarna, Stripe och Shopify Payments:** Dessa tjänster samlar in pengar från dina kunder, tar en avgift, och skickar resten till dig. Du behöver bokföra hela försäljningen, avgiften och vad du faktiskt får utbetalt.
 - **Valuta och utlandsbetalningar:** Om du köper från t.ex. Kina eller säljer i euro eller dollar behöver du tänka på valutakurs och momsregler.
-

Exempel på vanliga bokföringshändelser

1. Shopify-order inom Sverige

Försäljning: 1 000 kr inkl. moms (25%)

- **1930** (Bank): Debet 1 000 kr
- **3010** (Försäljning inom Sverige): Kredit 800 kr
- **2611** (Utgående moms 25%): Kredit 200 kr

2. Shopify-order till kund inom EU (omvänd skattskyldighet)

Försäljning: 1 000 kr (utan moms)

- **1930** (Bank): Debet 1 000 kr
- **3308** (Försäljning till EU, momsfri): Kredit 1 000 kr

3. Meta-annons från Irland (omvänd moms)

Annonskostnad: 500 kr

- **5910** (Annonsering): Debet 500 kr
- **2641** (Ingående moms): Debet 125 kr
- **2614** (Utgående moms, omvänd skattskyldighet): Kredit 125 kr
- **2440** (Leverantörsskuld): Kredit 500 kr

4. Google-annons från Irland (samma som Meta)

Annonskostnad: 1 000 kr

- **5910** (Annonsering): Debet 1 000 kr
- **2641** (Ingående moms): Debet 250 kr
- **2614** (Utgående moms): Kredit 250 kr
- **2440** (Leverantörsskuld): Kredit 1 000 kr

Vanliga frågor från nya e-handlare

"Bokför ni allt själva? Jag hinner inte!"

Nej, många börjar själva men märker snabbt att det tar mycket tid. Då är det smart att ta hjälp eller använda ett automatiserat system. Fortnox med kopplingar till Shopify och betalplattformar är ett mycket bra alternativ.

"Vilket bokföringsprogram ska jag välja?"

Vi rekommenderar Fortnox – det har bäst stöd för e-handel och automatisering.

"Klarar jag mig med Bokio? Behöver jag revisor?"

Bokio fungerar för små bolag, men har begränsade funktioner och inte samma integrationer som Fortnox. Du behöver inte revisor om du har enskild firma eller litet AB, men en redovisningskonsult är bra att ha.

"Måste varje försäljning bokföras en och en?"

Nej. Du kan bokföra en dagskassa (alla dagens försäljningar ihop) eller göra månadsvis rapport – om du har bra underlag från Shopify/Klarna. Det viktiga är att det går att följa vad som hänt.

"Jag har inget bolag än men börjar sälja – hur gör jag?"

Börja inte sälja innan du har registrerat företaget! Så fort du planerar att sälja regelbundet måste du ha ett företag. Du kan fortsätta använda samma Shopify-butik, men se till att uppgifterna stämmer med ditt nya företag.